Some Tools For Developing a Compiler

MOHAMMAD REZA BAHRAMI
DEPARTMENT OF COMPUTER ENGINEERING

Outline

- Scanner Developing Using Flex
- Developing Parser with PGen.
- Scripting and Project Development

چرا از ابزار استفاده میکنیم؟

- ◄ على رغم اينكه مى توانيم، خودمان كامپايلرها را توسعه دهيم از ابزار استفاده مى كنيم...
  - ◄ توسعه سادهتر مي شود.
  - ◄ احتمال بروز مشكلات ناشى از بىدقتى در توسعه كاهش مىيابد.
    - ◄ استفاده مجدد سادهتر میشود.
    - ◄ سرعت توسعه افزایش می یابد.
    - ▶ کد تغییرپذیری بالاتری خواهد داشت.
    - ▶ و در ادامه خودتان متوجه خواهید شد که چرا....! ۞

Flex, Lexical Analyzer Generator

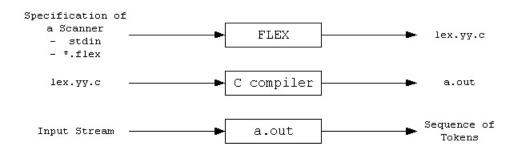
A TOOLS FOR DEVELOPING SCANNER, BASED ON LEX

Flex for Scanning!

- ▼ برای توسعه Scanner استفاده می شود.
- ◄ مبتنی بر Regular Expressionهاست.
  - ◄ دو پیادهسازی C و Java دارد.
  - ◄ با ابزارهای دیگر می تواند تعامل کند.

How Does it Work?

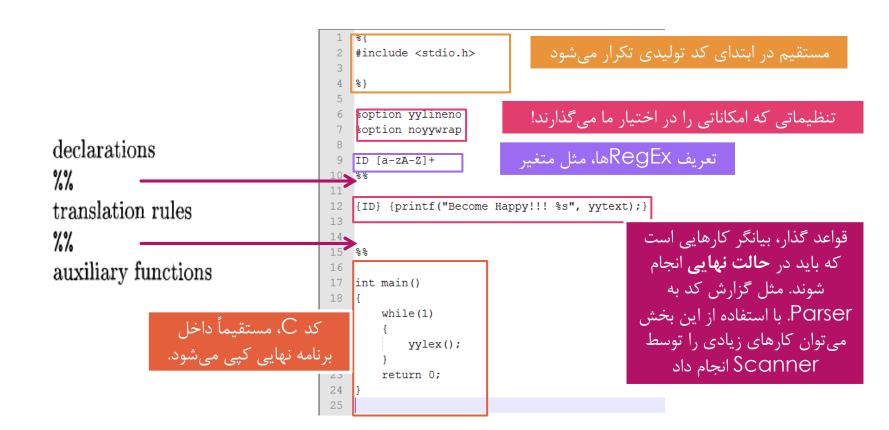
- روند تبدیل یک برنامه flex به lexical Analyzer را در شکل زیر مشاهده می کنید.
- ابتدا کد توسط Flex به زبان $\mathbb{C}$ ترجمه شده، و سپس با استفاده از کامپایلر $\mathbb{C}$ کد اجرایی تولید می شود.

What is the Code Structure?

| declarations | از نامش پیداست! | Malicular | Malicu

Let's Work on an Example...

Example... Output

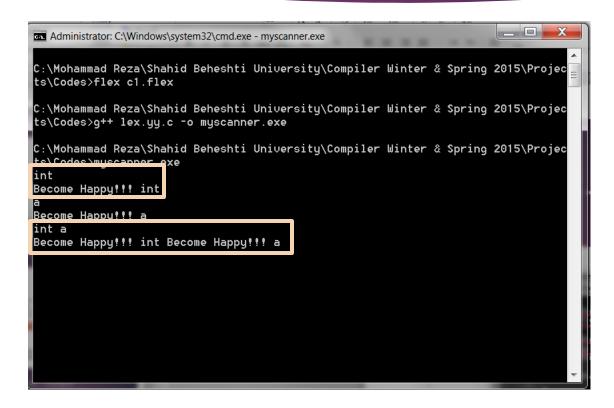
```
1498
      #ifdef YY USE PROTOS
1500
      static void yy flex free ( void *ptr )
1501
      static void yy_flex_free( ptr )
      void *ptr;
1503
1504
      #endif
1505 ⊟
1506
          free ( ptr );
1507
1508
1509
      #if YY MAIN
1510
     int main()
1511 ⊟
1512
         yylex();
1513
          return 0;
1514
1515
    #endif
      #line 14 "c1.flex"
1517
                               کد ما
1518
     int main()
1520 □ {
1521
          while(!feof(yyin))
1522 白
1523
              yylex();
1524
1525
          return 0;
1520
```

```
if ( ! yy_current_buffer )
551
                 yy_current_buffer =
552
                     yy_create_buffer( yyin, YY_BUF_SIZE );
553
554
             yy load buffer state();
555
556
557
         while ( 1 ) /* loops until end-of-file is reached */
558 🖨
559
             yy_cp = yy_c_buf_p;
560
561
             /* Support of yytext. */
             *yy_cp = yy_hold_char;
562
563
564
             /* yy bp points to the position in yy ch buf of the start of
565
              * the current run.
566
567
             yy_bp = yy_cp;
568
             yy_current_state = yy_start;
569
570
             yy_state_ptr = yy_state_buf;
571
             *yy state ptr++ = yy current state;
    yy_match:
572
573
574 申
575
                 register YY_CHAR yy_c = yy_ec[YY_SC_TO_UI(*yy cp)];
576
                 while ( yy_chk[yy_base[yy_current_state] + yy_c] != yy_current_state )
577 占
578
                     yy_current_state = (int) yy_def[yy_current_state];
579
                     if ( yy current state >= 7
580
                        yy_c = yy_meta[(unsigned int) yy_c];
581
582
                 yy current state = yy nxt[yy base[yy current state] + (unsigned int) yy c];
583
                 *yy_state_ptr++ = yy_current_state;
584
                 ++yy cp;
585
586
             while ( yy_base[yy_current_state] != 4 );
587
588
             yy current_state = *--yy_state_ptr;
590
             yy_lp = yy_accept[yy_current_state];
```

How to ....?

Result!

A more Complex Code

```
#include <stdio.h>
#include <iostream>
using namespace std;
#define IC_CODE 1
%option vylineno
%option noyywrap
ID [a-zA-Z]+[_]
IC [0-9]+
%%
[ \t\n]
        {printf("Become Happy!!! %s\n", yytext);}
        {int tempIC = atoi(yytext);
         printf("IC found: %d\n",tempIC);
         return IC CODE;
"="
        {printf("Equal Found at %d\n",yylineno);}
        {cout << "In found!\n";}
in
<<EOF>> {return 0;}
%%
int main()
    FILE * in = fopen("in.txt","r+");
    if(in == NULL)
        printf("Cannot Open the File Specified!\n");
        exit(EXIT_FAILURE);
    yyin = in;
    while(yylex());
    return 0;
```

```
in.txt - Notepad

File Edit Format

id

id_
long_ 1234

in
```

C:\Mohammad Reza\Shahid Beheshti ts\Codes>Scanner.exe idBecome Happy!!! id_ Become Happy!!! long_ IC found: 1234 Equal Found at 4 In found!

Look Inside...(Declaration)

مید مورت «option yylineno» به صورت اتوماتیک شماره خط را نیز محاسبه می کند. «option noyywrap می دواندن چندین Source Code استفاده می شده، نیاز به لینک کتابخانه دیگری دارد که چون نیاز نداریم، از خیرش می گذریم!

Look Inside...(Transition)

Ignore Whitespaces

```
اگر الگوی IC را یافتی، کارهای زیر را انجام بده و در نهایت کد آن را گزارش کن! {} برای نشان دادن این است ک Pattern تعریف شده است.
```

شماره خط در این متغیر و واژه یافت شده در yytext ذخیره

برای تشخیص انتهای فایل به صورت امن(راههای دیگری نیز هست!)

```
[ \t\n]
             {printf("Become Happy!!! %s\n", yytext);}
     {IC}
              {int tempIC = atoi(yytext);
19
              printf("IC found: %d\n",tempIC);
20
              return IC_CODE;
21
             {printf("Equal Found at %d\n",yylineno) }
23
     in
             {cout << "In found!\n";}
25
     <<EOF>> {return 0;}
     %%
```

Look Inside...(Auxiliary Functions)

yyin ورودی Flex است که به صورت پیشفرض بر روی stdin تنظیم شده است.

Some Regular Expression Rules in Flex

Character	Meaning
	هر کاراکتری غیر از endline
	هر کاراکتری که در آن واقع شود
- in [] e.g. [a-z]	بیانگر range است.
*	صفر یا بیشتر
+	یک یا بیشتر
	لي
\ e.g. \. Means dot	برای استفاده از metacharها
^	اگر داخل [] بیاید به معنای عدم آمدن کاراکترهای داخل Brace است.
Ś	صفر یا بیشتر از عبارت قبلی

All Rules

EXPRESSION	MATCHES	EXAMPLE
c	the one non-operator character c	a
$\backslash c$	character c literally	*
"s"	string s literally	"**!"
•	any character but newline	a.*b
^	beginning of a line	^abc
\$	end of a line	abc\$
[s]	any one of the characters in string s	[abc]
[^s]	any one character not in string s	[^abc]
r*	zero or more strings matching r	a*
r+	one or more strings matching r	a+
r?	zero or one r	a?
$r\{m,n\}$	between m and n occurrences of r	a[1,5]
r_1r_2	an r_1 followed by an r_2	ab
$r_1 \mid r_2$	an r_1 or an r_2	alb
(r)	same as r	(a b)
r_1/r_2	r_1 when followed by r_2	abc/123

Figure 3.8: Lex regular expressions

Examples

Expression	Matches
abc	abc
abc*	ab abc abcc abccc
abc+	abc abcc abccc
a (bc) +	abc abcbc abcbcbc
a (bc) ?	a abc
[abc]	one of: a, b, c
[a-z]	any letter, a-z
[a\-z]	one of: a, -, z
[-az]	one of: -, a, z
[A-Za-z0-9]+	one or more alphanumeric characters
[\t\n]+	whitespace
[^ab]	anything except: a, b
[a^b]	one of: a, ^, b
[a b]	one of: a, , b
a b	one of: a, b

 Table 2: Pattern Matching Examples

Predefined Variables in Flex

Name	Function
int yylex(void)	call to invoke lexer, returns token
char *yytext	pointer to matched string
yyleng	length of matched string
yylval	value associated with token
int yywrap(void)	wrapup, return 1 if done, 0 if not done
FILE *yyout	output file
FILE *yyin	input file
INITIAL	initial start condition
BEGIN	condition switch start condition
ECHO	write matched string

Another Example

```
digit [0-9]
letter [A-Za-z]
웅 {
    int count;
용}
응응
    /* match identifier */
{letter}({letter}|{digit})*
                                    count++;
응응
int main(void) {
    yylex();
    printf("number of identifiers = %d\n", count);
    return 0;
```

Check it Yourself!

Ambiguity in Flex`s Pattern

◄ در صورتی که ابهامی در عبارات وجود داشته باشد، Flex، به صورت زیر ابهام را برطرف می کند:

◄ همواره طولانی ترین پیشوند را در نظر می گیرد.

◄ اگر با شرط قبل ابهام حل نشد. عبارتی که زودتر در لیست Actionها آمده در نظر گرفته می شود.

Read More On Flex (Bibliography)

- Levine John R., Flex & Bison, O`Reilly 2009
- Compilers, Principles, Techniques & Tools; A.V.Aho, M.S.Lam, R.Sethi, J.D.Ullman, 2nd Edition
- Lex and YACC Tutorial by Tom Niemann
- http://dinosaur.compilertools.net/flex/manpage.html
- http://dinosaur.compilertools.net/lex/index.html
- http://aquamentus.com/tut_lexyacc.html

+Start States

در برخی از این منابع، در مورد ساخت Parser نیز صحبت شده، توصیه می شود مطالعه آن مباحث را تا تدریس این مطالب سر کلاس به تعویق بیاندازید.

PGen: Parser Table Generator

BASED ON SYNTAX GRAPH

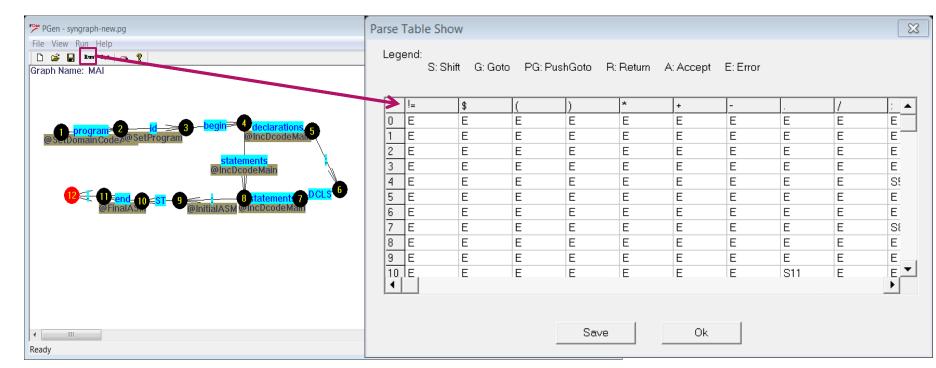
DESIGNED BY DR.JABERIPOUR

Why PGen?

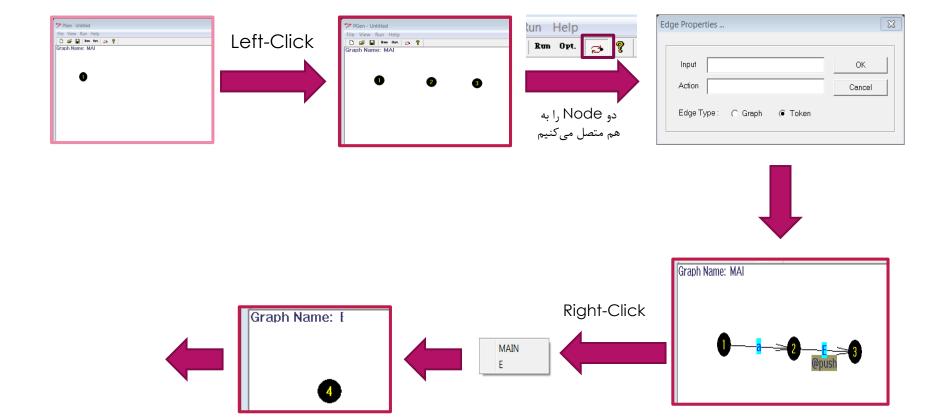
- ▼ توصیف دستور زبان ساده و قابل فهم است (حتی برای کسانی که درس کامپایلر را نگذراندهاند).
  - ◄ میتوان بر بخشهای دیگر کامپایلر تمرکز کرد.
- ◄ جدول پارس را خروجی می دهد و می توان به صورت دلخواه، عملیات Parse را انجام داد و بهینه سازی های دلخواه را انجام داد، به این ترتیب عملیات ساختاریابی داد و بهینه سازی های دلخواه را انجام داد. کواهد بود.
  - ◄ بیان گرامر با آن به شدت ساده است.

How to Use it?

- ◄ گام اول: کشیدن نمودار◄ گام دوم: تولید جدول Parse

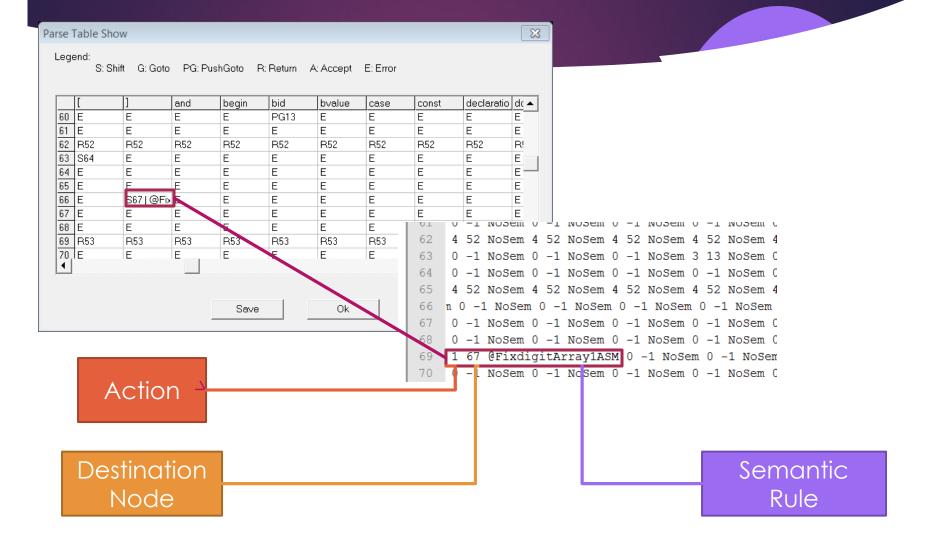
Draw a Graph

Some Points

- ◄ برای نهایی کردن یک Node روی آن کلیک راست کرده و گزینه Final را انتخاب
   کنید.
  - ◄ برای اصلاح یک Node در حالت Transition روی آن کلیک راست کنید.
  - ▶ به همراه نرمافزار یک شبه کامپایلر داده شده که معماری برنامه را پیشنهاد میدهد.
    - ◄ یک برنامه نیز برای خواندن جدول پارس داده شده است.
- ◄ چند مثال و یک فایل Help نیز با نصب نرمافزار بر روی سیستم شما نصب می شوندآنها را مطالعه کنید.
  - ◄ برای استفاده جدول پارس، پس از تولید آن را ذخیره کنید.

Final Parse Table

Attention!

- مرحله به مرحله از کار خود Backup بگیرید! به یک نسخه هم اکتفا نکنید!
- این نرمافزار باگهای ناشناختهای دارد؛ پس از اینکه بخشی را اضافه کردید، از حضور آن بخش مطمئن شده و بعد به مرحله بعد بروید!
  - PGen امكان Undo(Ctrl+Z) ندارد! مراقب باشيد!
  - ◄ هرگز Node ابتدایی و انتهایی را یکی در نظر نگیرید (دلیل این موضوع را به خاطر ندارم!)
- ◄ یک باگ متداول(!): دیده شده، اولین فایل ۱۹۳۰. تولید شده (خروجی میباشد) که باید عددی برابر 2- که لاحل که اول) میباشد، برابر این عدد نمیباشد(!)، ابتدا آن را اصلاح کرده و سپس ذخیره کنید.

از توسعه نسخه سوم این نرمافزار، شدیداً استقبال میشودا

BATCH FILE

How to Make Development Easier?

- ◄ همان طور که واضح است(!) نوشتن این همه دستور برای کامپایل کردن Scanner و یا Parser
   سخت است!
- ◄ همچنین باید سازوکاری برای تحویل یکسان پروژهها در نظر گرفت! بهطوری که بتوان اجازه استفاده از ابزار متفاوت را نیز داد!

How to Make a Batch File in Windows?

- ◄ يک فايل متنى باز کنيد.
- ◄ هر دستوری که قصد داشتید در Command-line بزنید داخل این فایل بنویسید.
  - ▶ فایل خود را ذخیره کنید.
  - ◄ پسوند آن را به ba†. تغییر دهید.
    - ◄ فایل اجرایی شما آمده میباشد!

البته این فایلها موارد استفاده و به طبع امکانات بیشتری دارند؛ اما تا همین جا، نیاز ما را رفع میکند.

Example


```
_ D X
                                             run.bat - Notepad
                                            File Edit Format View Help
                                           flex c2.flex
  run.bat
                                            g++ lex.yy.c -o Scanner.exe
Scanner.exe
                                                                          _ D X
Administrator: C:\Windows\system32\cmd.exe
Microsoft Windows [Version 6.1.7601]
Copyright (c) 2009 Microsoft Corporation. All rights reserved.
C:\Users\Mohammad Reza>run.bat
```

Linux Solution: Shell Script

touch run.sh vim run.sh

#!/bin/sh

flex c1.flex g++ lex.yy.c -o myScanner ./myScanner

chmod 755 run.sh

Make it Executable

